

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

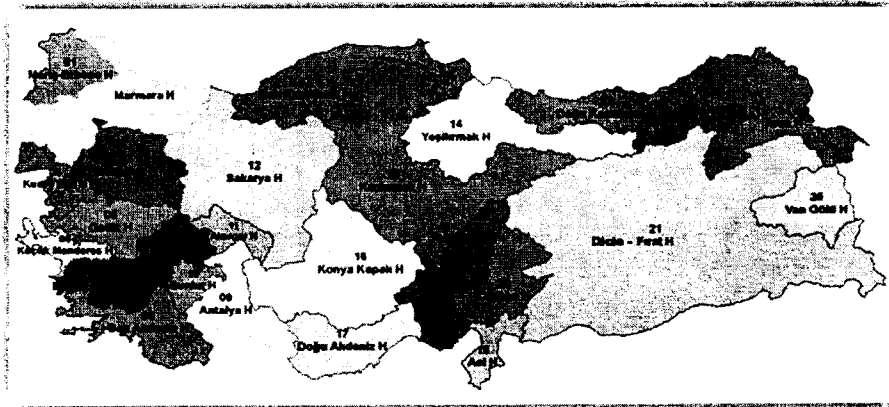
Aşağıdaki sorularımın Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Kemal EKİNCİ

Bursa Milletvekili

24.07.2012 tarihinde hazırlanmış olan Ulusal Havza Yönetim Stratejisi (UHYS) ülkemizin su havzalarının ve onların doğal kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir kullanımı ile ilgili orta ve uzun vadeli kararlara ve yatırım programlarına rehberlik sağlamak, toplumumuzun havzaların ekolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel fayda ve hizmetleri ile ilgili ihtiyaç ve beklentilerinin yeterli düzeyde ve sürdürülebilir olarak karşılanması için yapılacak çalışmalara ortak bir yol göstermek olarak tanımlanmıştır. Su Çerçeve Direktifi'ne uygun olarak Nehir Havza Yönetim Planları 2013 yılından itibaren hazırlanıp uygulanmaya geçeceği de belirtilmiştir.

Ülkemiz su toplama havzalarındaki doğal kaynak ve çevresel bozunum sürecinin durdurulması, toprak, yer altı ve yer üstü su kaynaklarının verimliliğinin ve kalitesinin korunması ve geliştirilmesi, havzalardaki fauna ve floranın korunmasının ve durumlarının iyileştirilmesinin sağlanması hedeflenmektedir.



Türkiye 25 hidrolojik havzaya bölünmüştür. Havzaların ekolojik, sosyal ve demografik koşulları ve havza kaynaklarının kullanımı bulunduğu bölgeye göre ve havza alanlarının yatay ve dikey dağılımına bağlı olarak farklı havza yörelerinde önemli farklılıklar gösterebilmektedir. Mevcut 112 milyar m³ kullanılabilir su kaynağının halen yararlanma oranı % 36 civarında olup, 32 milyar m³'ü sulamada, 7 milyar m³'ü içme ve kullanmada, 5 milyar m³'ü sanayide kullanılmaktadır. Bu durumda ülkemiz su kaynaklarının yaklaşık % 74'ü sulama, % 11'i sanayi, % 15'i kentsel tüke-

tim için kullanılmakta iken bu oranlar Dünyada % 70, % 22, % 8, Avrupa'da ise % 33, % 51 ve % 16'dır. Uluslararası standartlara göre, şu andaki teknik ve ekonomik kullanılabilir yenilenebilir su miktarı kişi başına yıllık 1.500-1.700 m³ ile Türkiye su sıkıntısı problemi yaşayan bir ülke olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye Nehir Havzaları Hakkında Genel Bilgi

Nehir Havzası Adı	Yağış alanı		Yıllık ortalama akış		Ortalama yıllık verim
	(km ²)	%	(km ³)	(%)	(l/s/km ²)
(01) Meriç-Ergene Havzası	14,560	1.9	1.33	0.7	2.9
(02) Marmara Havzası	24,100	3.1	8.33	4.5	11.0
(03) Susurluk Havzası	22,399	2.9	5.43	2.9	7.2
(04) Kuzey Ege Havzası	10,003	1.3	2.09	1.1	7.4
(05) Gediz Havzası	18,000	2.3	1.95	1.1	3.6
(06) Küçük Menderes Havzası	6,907	0.9	1.19	0.6	5.3
(07) Büyük Menderes Havzası	24,976	3.2	3.03	1.6	3.9
(08) Batı Akdeniz Havzası	20,953	2.7	8.93	4.8	12.4
(09) Antalya Havzası	19,577	2.5	11.06	5.9	24.2
(10) Burdur Gölü Havzası	6,374	0.8	0.50	0.3	1.8
(11) Akarçay Havzası	7,605	1.0	0.49	0.3	1.9
(12) Sakarya Havzası	58,160	7.5	6.40	3.4	3.6
(13) Batı Karadeniz Havzası	29,598	3.8	9.93	5.3	10.6
(14) Yeşilirmak Havzası	36,114	4.6	5.80	3.1	5.1
(15) Kızılırmak Havzası	78,180	10.0	6.48	3.5	2.6
(16) Konya Kapalı Havzası	53,850	6.9	4.52	2.4	2.5
(17) Doğu Akdeniz Havzası	22,048	2.8	11.07	6.0	15.6
(18) Seyhan Havzası	20,450	2.6	8.01	4.3	12.3
(19) Asi Havzası	7,796	1.0	1.17	0.6	3.4
(20) Ceyhan Havzası	21,982	2.8	7.18	3.9	10.7
(21) Fırat-Dicle Havzası	184,918	23.7	52.94	28.5	8.3
(22) Doğu Karadeniz Havzası	24,077	3.1	14.90	8.0	19.5
(23) Çoruh Havzası	19,872	2.6	6.30	3.4	10.1
(24) Aras Havzası	27,548	3.5	4.63	2.5	5.3
(25) Van Gölü Havzası	19,405	2.5	2.39	1.3	5.0
TOPLAM	779,452	100.0	186.05	100.0	

Bu değerlendirmeler ışığında;

1. Hükümetinizin 10 yıllık iktidarı döneminde ve geçmiş deneyim ve bilgiler de varken neden havza koruma eylem planları ve nehir havzası yönetim planları hala hazırlanmamıştır? Ne zaman hazırlanacaktır?
2. Farklı kurum ve kuruluşlarca su havzalarında yürütölen havza yönetim planlaması ve uygulamaları için mevcut 25 nehir havzası ile bunların alt havzaları ile mikro havzalarından oluşarı hidrolojik temelli havza tanımlamasının kullanılması konusunda yürütölen ortak bir çalışma var mıdır? Ortaya çıkan uyuşmazlıklar nasıl çözümlenmektedir?
3. Çevre kirliliği ile çarpık kentleşme ve plansız sanayileşme verimli toprak, su, orman ve mera gibi doğal kaynakları ve varlıkları her geçen gün daha fazla tehdit etmektedir, bu konuda Bakanlık tarafından gerçekleştirilen bir çalışma var mıdır? Elde edilen sonuçlar nelerdir?
4. Havza Koruma Eylem Planları ölkemizin giderek artarı su gereksinimlerini çözmek üzere ne tür önlemler almaktadır?
5. Havza Koruma Eylem Planlarının hazırlanması sürecinde Sivil Toplum Kuruluşları , Akademik Odalar ve üniversitelerden destek alınmakta mıdır? Alınmakta ise bu kuruluşlar hangileridir?
6. Havza Koruma Eylem Planlarının hazırlanması ekseninde görevli ve sorumlu kurumlar arasında eşgüdüm ve işbirliği yetersizliği var mıdır? Ayrıca kurumların görev-yetkileri ve mevzuatları ile ilgili çakışmalar, boşluklar, belirsizlikler mevcut mudur? Bu sorunların nasıl çözölməsi düşünölmektedir?
7. Havza Kormu Eylem Planları ile ilgili yapılan çalışmalar hakkında bölgesel olarak yurttaşlar bilgilendirilmekte midir? Bu konuda elde edilmiş raporlamalar var mıdır?
8. Türkiye’de havzalarla ilgili olarak oluşturulmuş ve işleyen ve de yurttaşların kolaylıkla ulaşabilecekleri ulusal veriler ve veri tabanı bulunmakta mıdır? Bulunmuyorsa nedeni nedir?
9. Ölkemizde giderek artarı sanayi kaynaklı kirliliğin havzalar üzerindeki etkileri incelenebilmekte midir? İnceleniyor ise veriler nelerdir ve bu kirliliklerin azaltılması için ne tür önlemler alınmaktadır?
10. Tarımda aşırı kimyasal gübre ve ilaç kullanımından kaynaklanan toprak ve su kirlenmesi ile biyolojik çeşitlilik üzerindeki baskıların ortadan kaldırılması için alınan önlemler var mıdır? Ayrıca eğime uygun olmayan şekilde yol inşaatları da bozuluma ve erozyona neden olmaktadır. Bu konuda yapılan bir çalışma mevcut mudur? Tüm bu konulardaki uygulama ve önlemlerin sonuçları ile uygulanan yaptırımlar nelerdir?